

In het westen van de provincie Drenthe ligt een bijzonder gebied. Dit gebied, dat grenst aan de gemeenten Oost- en Weststellingwerf in Friesland, kent een fascinerende geschiedenis. Een geschiedenis die je niet meteen verwacht wanneer je hier als toerist je vakantie viert op een van de fraaie campings of vakantieparken. Van oudsher is dit nog altijd wat onbekende deel van Drenthe dunbevolkt. Het bestond vooral uit heide, veen en zandverstuivingen. In het verre verleden setelden de eerste bewoners zich bij de samenkomst van de beken Tillegröppe en Vledder Ao. Bekend is dat er in 1832, vlakbij deze plek, een aantal boerderijen stonden rond het zeer oude kruispunt Huenderweg - Appelschaseweg. Vanuit *Groot Wateren*, zo werd deze buurtschap genoemd, en het nabij gelegen *Klein Wateren* zijn later Wateren en Zorgvlied ontstaan. Voor de ontwikkeling van deze dorpen is met name de *Maatschappij van Weldadigheid* van groot belang geweest, maar ook de inzet van de bekende Lodewijk Guillaume Verwer was groot. Zo stichtte Verwer een zuivelfabriek in het aangrenzende Elsloo-Zuid en begon een hypotheekbank en sigarenfabriek in Zorgvlied. Daarnaast steunde de bekende filantroop P.W. Janssen de *Maatschappij van Weldadigheid* en bouwde een aantal boerderijen. Zijn ontginningsmaatschappij zou in 1924 overgenomen worden door 'De Drie Provinciën'.

Aanleiding voor het schrijven van dit boek is in de eerste plaats het onderzoek dat in 2020 en 2021 plaatsvond naar een steenbakkerij. Daarbij werd door de bodemkundigen Ebbing Kiestra en Hans Salverda eerst gezocht naar keilemlagen waar mogelijk leem voorkwam dat gebruikt werd voor het bakken van stenen. Aan de hand van het onderzochte gebied werd uiteindelijk begin 2021 de plek gevonden waar de steenbakkerij, die in gebruik is geweest door de *Maatschappij van Weldadigheid*, heeft gestaan. Onderzocht is ook welke gebouwen in de omgeving ervan gebouwd zouden kunnen zijn met de hier gebakken stenen. Van het bodemonderzoek werd door Kiestra en Salverda een rapport samengesteld, dat in het tweede deel van het boek opgenomen is. In de tweede plaats wordt in het boek ingegaan op het gebruik van een paar vloeiveiden die eertijds naast de beide beken lagen. Bij vloeiveiden gaat het om een oud bevoeiingssysteem waarbij water uit een naastgelegen beek op grasland wordt gelaten en dat door middel van een uitlaat weer terug kan stromen in diezelfde beek.

In het boek is er ook aandacht voor andere interessante kenmerken en onderwerpen van het gebied rond Wateren. Door een en ander aanschouwelijk te maken is er bovendien een wandelkaart met uitleg in opgenomen, en er kan gebruik gemaakt worden van een exclusieve excursie door het beschreven gebied met als gids auteur Hans Salverda.